

ΣΤΗΝ ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΑ ΜΑΣ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἁγίου Ἡσυχίου Ἱεροσολύμων

Ἡ γιορτὴ λέγεται γιορτὴ τοῦ καθαρισμοῦ, ἀλλὰ δὲν θὰ κάνει λάθος κανεὶς, ἂν τὴν ὀνομάσει ἑορτὴ τῶν ἑορτῶν, Σάββατο τῶν Σαββάτων, ἅγια τῶν ἁγίων. Γιατί περιλαμβάνει ὅλο τὸ μυστήριον τῆς σάρκωσης τοῦ Χριστοῦ, περιγράφει ὅλο τὸ μυστήριον τοῦ Μονογενοῦς Κυρίου. Στὴ γιορτὴ αὐτὴ ὁ Χριστὸς κρατήθηκε ὡς βρέφος καὶ ὁμολογήθηκε ὅτι εἶναι Θεός, καὶ προσφέρθηκε στὴν ἀγκαλιά, καθισμένος σὰν σὲ θρόνον, ὁ Δημιουργὸς τῆς δικῆς μας φύσεως, καὶ πρόσφερε ἓνα ζευγάρι τρυγόνια λογικὰ στὸν Συμεὼν καὶ τὴν Ἄννα. Ἀλλὰ, ἂν συμφωνεῖτε, ἅς παρεμβάλουμε τὰ ἴδια τὰ εὐαγγελικὰ λόγια, γιατί ἐκεῖ θὰ δοῦμε τὴν παρεμβολὴ τοῦ Θεοῦ. Νὰ λοιπὸν πῶς διηγεῖται τὴν ἱστορίαν τῆς γιορτῆς ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς: «Καὶ ὅταν συμπληρώθηκαν οἱ ἡμέρες τοῦ καθαρισμοῦ, σύμφωνα μὲ τὸν μωσαϊκὸ νόμον, τὸν πῆγαν στὰ Ἱεροσόλυμα, γιὰ νὰ τὸν παρουσιάσουν στὸν Κύριον, ὅπως εἶναι γραμμένον στὸν νόμον τοῦ Κυρίου, ὅτι

κάθε άρσενικό πού άνοίγει μήτρα, πρέπει νά θεωρεΐται άφιερωμένο στον Κύριο, καί νά προσφέρουν θυσία, σύμφωνα μ' εκείνο πού λέγει ο νόμος του Κυρίου, ένα ζευγάρι τρυγόνια, ή δύο μικρά περιστέρια». Έπρεπε Έκείνος, πού για χάρη μας έγινε δοϋλος, νά προσφέρει για μās καθάρσια δώρα· Έκείνος πού δέν λυπήθηκε τo αίμα του, νά μη λυπηθεΐ ένα ζευγάρι τρυγόνια. Νά λοιπόν πού, σύμφωνα με τον νόμο, εργάζεται υπέρ του νόμου σαν νομοθέτης. Καί μολονότι αυτός δίνει την έλευθερία του Πνεύματος, ώστόσο δέν άποφεύγει τή δουλεία (τήν πιστή τήρηση) του γράμματος. Δέν παραβαίνει τον νόμο του Μωυσή, για νά γίνει στον κατάλληλο καιρό μάρτυρας αξιόπιστος.

«Καί όταν συμπληρώθηκαν οι ήμέρες του καθαρισμού αυτών, σύμφωνα με τον νόμο του Μωυσή». Αυτών. Ποιων; Γιατί ο Ίωσήφ ούτε πατέρας ήταν, ούτε υποχρεωμένος για καθαρισμό, άλλ' ούτε καί η Μαρία ούτε καί τo βρέφος είχαν ανάγκη καθαρισμού. Γιατί λέγεται τo εξής: «Μια γυναίκα, εάν μείνει έγκυος καί γεννήσει άρσενικό, θα είναι επτά ήμέρες άκάθαρτη». Άλλα η Μαρία δέν δέχθηκε σπέρμα, επομένως δέν χρειαζόταν καθαρισμό. «Μια γυναίκα εάν δεχθεΐ σπέρμα καί γεννήσει άρσενικό παιδί, θα είναι επτά ήμέρες άκάθαρτη». Γιατί; Έπειδη έφερε στον κόσμο δεύτερο Άδάμ. «Εάν όμως γεννήσει θηλυκό, θα είναι άκάθαρτη δεκατέσσερις ήμέρες».

Γιατί όμως έδω όρισε διπλάσιες ήμέρες; Έπειδη άλλη Εΰα γεννιέται από την Εΰα, τo σάπιο σκεϋος, τo αδύνατο άγγείο, τo σπασμένο σταμνί, αυτή πού οδηγεί στην παρακοή, ή σύμβουλος του δράκοντα. Όπως όμως άκουσες τα έγκλήματα της γυναίκας, έλα τώρα νά μάθεις καί τo κατόρθωμά της. Η γυναίκα εισήγαγε την παρθενία στη ζωή, χώρεσε στην κοιλιά της τον Θεό, τον Όποιο δέν μπορεί νά χωρέσει ολόκληρη ή κτίση. Γέννησε με σάρκα Έκείνον πού άνέπλασε τo γένος μας, υποδέχθηκε πρώτη τον Ίησοϋ από τούς

νεκρούς, πρώτη ἄρχισε τὸ κήρυγμα τῆς ἀναστάσεως, πρώτη ἔφερε τὸ μήνυμα τῆς χαρᾶς στοὺς μαθητές. «Γυναίκα», λέγει, «πού θὰ δεχθεῖ σπέρμα». Ἡ Θεοτόκος βέβαια ἦταν γυναίκα, ἀλλὰ δὲν ἔπαθε αὐτὰ πού παθαίνουν οἱ γυναῖκες. Γιατί ἡ κοιλία της δὲν δέχθηκε σπέρμα ἀνδρός, τὸ χωράφι τῆς Μαρίας δὲν εἶδε ἀλέτρι, τὸ παρθενικὸ ἀμπέλι δὲν δοκίμασε ἀξίνα, ὥστε ἡ προσφορὰ δὲν ἦταν γι' αὐτήν, ἀλλ' ἔγινε γιὰ ὅλον τὸν κόσμον. Γιατί γιὰ μᾶς ὁ Χριστὸς περιτέμνεται, γιὰ μᾶς καὶ βαπτίζεται, γιὰ μᾶς τελοῦνται τὰ καθάρσια τοῦ νόμου. Ὅταν δακρύζει, ξεπλένει τὴ φύση. Ὅταν ραπίζεται, ἐλευθερώνει τὴ δική μας αἰχμαλωσία. Ὅταν σηκώνει τὸν σταυρό, ἐμᾶς ἐλαφρύνει ἀπὸ τὸν ζυγὸ τῆς ἀμαρτίας. Ὅταν φτύνεται, ἀπαλλάσσει τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ τὴν κατάρα τοῦ φτυσίματος.

«Ὅταν συμπληρώθηκαν οἱ ἡμέρες τοῦ καθαρισμοῦ τους, τὸν ἔφεραν στὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπως εἶναι γραμμένο στὸ νόμο, ὅτι κάθε ἀρσενικὸ παιδί πού ἀνοίγει μήτρα, θὰ θεωρεῖται ἀφιερωμένο στὸν Κύριο». Αὐτὰ λέγει ὁ νόμος. Ὅμως ὁ Χριστὸς, ὅπως εἶπαμε, σὰν νομοθέτης, ἐκπλήρωσε τὸν νόμο πάνω ἀπὸ τὸν νόμο. Γιατί δὲν ἀνοίξε, ἀλλ' ἄφησε κλεισμένη τὴν πύλη τῆς Παρθένου. Δὲν ἐσύλησε τὴ σφραγίδα τῆς φύσεως, δὲν ἔβλαψε ἐκείνη πού τὸν γέννησε, καθόσον ἄφησε ἀκέραιο τὸ σχῆμα τῆς παρθενίας σ'αὐτήν. Ἐὰν ὅμως δὲν πιστεύεις, μάθε ἀπὸ τὸν Ἰεζεκιήλ: «Καὶ μὲ ἔστρεψε πρὸς τὸ δρόμο τῆς ἐξωτερικῆς πύλης τῶν ἀγίων, πού ἔβλεπε πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἦταν κλεισμένη, καὶ μοῦ εἶπε ὁ Κύριος: Ἡ πύλη αὕτη θὰ μείνει κλεισμένη, δὲν θὰ ἀνοιχθεῖ, καὶ κανένας δὲν θὰ περάσει ἀπὸ αὐτήν γιατί ὁ Κύριος καὶ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ θὰ μπεῖ καὶ θὰ βγεῖ, καὶ θὰ μείνει κλεισμένη». «Κάθε ἀρσενικὸ παιδί πού ἀνοίγει μήτρα, θὰ θεωρεῖται ἀφιερωμένο στὸν Κύριο». Ἐνῶ αὐτὸς δὲν εἶναι μόνον ἅγιος. Ὅσο λοιπὸν ὑπερέχει ὡς πρὸς τὸν ἁγιασμό, τόσο περισσότερο πλεονεκτεῖ καὶ στὴ γέννηση, καὶ ξεπερνᾷ τὴν ἐντολὴ τοῦ νόμου. Μήπως ὅμως

ὁ Λουκᾶς, λέγοντας, «Νὰ προσφέρουν θυσία, ὅπως ὀρίζει ὁ νόμος τοῦ Κυρίου, ἓνα ζευγάρι τρυγониῶν, ἢ δύο μικρὰ περιστέρια», περιορίζει τὸν νόμο; Δὲν τὸ κάνει αὐτὸ κατεχόμενος ἀπὸ ἄγνοια, ἀλλ' ὀδηγούμενος ἀπὸ σοφία. Γιατί ὁ νόμος ὀρίζει νὰ προσφέρουν ἄρνι καὶ μικρὸ περιστέρι, κι ὅταν ἐκεῖνος πού ἔκαμνε τὴν προσφορά ἦταν ἄπορος, ὀρίζει νὰ προσφέρει ἓνα ζευγάρι τρυγόνια ἢ δύο μικρὰ περιστέρια καὶ σεμιγδάλι. Ὁ Λουκᾶς ὅμως ἄφησε τὴν προσφορά τοῦ πλουσίου, καὶ ἀνέφερε τὴν προσφορά τοῦ φτωχοῦ, ἐκείνου πού ἔγινε γιὰ χάρη μας φτωχὸς μὲ τὴ θέλησή του. Δὲν ὑπῆρχε, λέγει, κατάλυμα γι' αὐτόν· ἀπὸ ποῦ νὰ εἶχε ἄρνι γιὰ νὰ προσφέρει θυσία στὸν Θεό; Ἄφοῦ σπαργανώθηκε στὴ φάτνη, ἀπὸ ποῦ θὰ εὔρισκε ἄρνι; Μᾶλλον δὲν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ ἄρνι, ἀφοῦ ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀληθινὸ πρόβατο. Θυσίαζε ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτό του γιὰ χάρη τοῦ κόσμου. Γι' αὐτὸ ἀνέφερε ἐκεῖνο πού πρόσταζε ὁ νόμος, καὶ δήλωσε τί ἔκανε ὁ Χριστός.

Στὴ συνέχεια λέγει: «ὑπῆρχε στὰ Ἱεροσόλυμα κάποιος ἄνθρωπος πού ὀνομαζόταν Συμεών, καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτός ἦταν δίκαιος καὶ εὐλαβὴς καὶ περίμενε τὴν παρηγοριὰ τοῦ Ἰσραήλ· ὑπῆρχε ἐπάνω του Πνεῦμα ἅγιο, καὶ τοῦ εἶχε προφητευθεῖ ἀπὸ τὸ ἅγιο Πνεῦμα, ὅτι δὲν θὰ πεθάνει προτοῦ νὰ δεῖ τὸν Χριστὸ τοῦ Κυρίου». Ὁ πλοῦτος τοῦ Συμεών ἦταν πολὺς καὶ ποικίλα τὰ ὄπλα τοῦ στρατηγοῦ. Τὸ φυτὸ εἶναι γεμάτο καρπούς, τὸ ἀμπέλι εἶναι γεμάτο σταφύλια. Καὶ δὲν ἦταν μόνο ἄνθρωπος, ἀλλὰ ὀνομαζόταν καὶ Συμεών, καὶ ἐπὶ πλέον δίκαιος, ἀλλὰ καὶ εὐσεβής, καὶ ἀκόμα ζητοῦσε παρηγοριὰ γιὰ τὸν Ἰσραήλ, καὶ ὑπῆρχε καὶ Πνεῦμα ἅγιο ἐπάνω του, ἀλλὰ καὶ «τοῦ εἶχε προφητευθεῖ, ὅτι δὲν θὰ πεθάνει, προτοῦ νὰ δεῖ τὸν Χριστὸ τοῦ Κυρίου. «ὑπῆρχε ἄνθρωπος». Ποῦ; Στὴν Ἱερουσαλήμ. Ἡ λέξη περιέχει ἔκπληξη, ὁ λόγος εἶναι γεμάτος ἀπὸ θαυμασμό. ὑπῆρχε ἄνθρωπος στὴν Ἱερουσαλήμ, γιὰ τὴν ὁποία ὁ προφήτης Σοφονίας παρουσιάζει τὸν Θεὸ νὰ λέγει: «Θὰ ψάξω

τὴν Ἱερουσαλήμ με λυχνάρι, καὶ δὲν θὰ τὴ βρῶ». Χρειάζεται καὶ λυχνάρι τὸ φῶς; Ὁχι, λέγει· ἀλλὰ λυχνάρι ὀνομάζει τὸν νόμο. «Καὶ νά, ὑπῆρχε ἄνθρωπος στὴν Ἱερουσαλήμ, πού ὀνομαζόταν Συμεών». Καὶ τί σημαίνει τὸ ὄνομα αὐτό; «Ἀκοή Θεοῦ». Ὡστε εἶχε ὄνομα τέτοιο πού ταίριαζε στὴ ζωὴ του, κατὰ πρόβλεψη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γιατί, ὅπου ὑπάρχει ἀκοή τοῦ Θεοῦ, ἐκεῖ ὅπωςδήποτε ὑπάρχει καὶ ὑπακοή νόμου καὶ τήρηση ἐντολῶν, δρόμος ἀγαθοῦ βίου, σκοπὸς σωτηρίας, πού φθάνει στὸ τέλος· με αὐτὰ χαρακτηρίζεται ὁ ἀληθινὸς ἄνθρωπος, γιὰ τὸν ὁποῖο πρόσθεσε ὅλα αὐτά.

«Καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν δίκαιος καὶ εὐλαβής, καὶ περίμενε τὴν παρηγοριὰ τοῦ Ἰσραήλ». Αὐτὸ εἶναι δίκαιος σκοπός, τὸ νὰ μὴ ζητᾶ κανεὶς τὸ δικό του, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἄλλου καὶ τῶν πολλῶν. Νὰ «ἀποβλέπει στὴν κοινὴ σωτηρία καὶ ὄχι στὴ δική του ἀπόλαυση. «Καὶ Πνεῦμα ἅγιο», λέγει, «ὑπῆρχε σ' αὐτόν». Ὁ Συμεών ἦταν ὄχημα τοῦ Κυρίου, θρόνος τοῦ Θεοῦ, καὶ γι' αὐτὸ δέχθηκε με τὰ χέρια του τὸν βασιλιὰ τῶν αἰώνων. «Καὶ ὑπῆρχε γι' αὐτόν προφητεία, ὅτι δὲν θὰ πεθάνει προτοῦ νὰ δεῖ τὸν Χριστὸ τοῦ Κυρίου». Ἡ προφητεία λοιπὸν μεταβιβάζεται ἀπὸ ζωὴ σὲ ζωὴ, ἀπὸ τὸ φῶς πηγαίνει στὸ φῶς, ἀπὸ τὴν ἡμέρα μεταπηδᾷ στὴν ἡμέρα. Δὲν παλιώνει, ἀλλὰ ἀνακαινίζεται, τὸν καιρὸ τῆς συντέλειας τοῦ κόσμου δέχεται τὴν ἀνανέωση. «Αὐτὸς πῆγε με ἔμπνευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὸ ἱερό». Ἡ πηγὴ ὁδήγησε τὸν διψασμένο στὴν πηγὴ. «Καὶ καθὼς ὁδηγοῦσαν οἱ γονεῖς τὸ παιδί Ἰησοῦν μέσα στὸ ἱερό γιὰ νὰ ἐκτελέσουν γι' αὐτόν τὰ ἔθιμα τοῦ νόμου, ὁ Συμεών τὸ δέχθηκε στὴν ἀγκαλιά του». Πῆρε στὰ χέρια του αὐτόν πού κρατᾷ στὸ χέρι του τὴν κατοικημένη γῆ καὶ τὴν ἀκατοίκητη, αὐτόν πού μέτρησε με τὸ χέρι του τὸ νερό, καὶ τὸν οὐρανὸ με τὴ σπιθαμὴ του, καὶ ὅλη τὴ γῆ με τὴ χούφτα του. Καὶ πῶς ὁ Συμεών πρόσφερε θυσία πού δὲν ἀνήκε σ' αὐτόν; Καθόσον δὲν ἦταν ἱερέας. Δὲν ἀναφέρεται αὐτό· αὐτὸς οὔτε Λευίτης ἦταν, οὔτε νεωκόρος -γιατί

μόνο στη φυλή του Λευι είχε ανατεθεί με κληρο το λειτουργικό έργο. Δεν ήταν ιερέας, άλλ' ήταν δίκαιος. Καί η δικαιοσύνη έχει κάτω από τα πόδια της την Ίερωσύνη. Δεν ήταν Λευίτης, άλλ' ήταν εύλαβής, και ο εύλαβής έχει από μόνος του το χρίσμα.

«Καί κρατώντας τὸ βρέφος εἶπε· Τώρα ἀπόλυσε τὸν δοῦλό σου, Κύριε, εἰρηνικά σύμφωνα με τὸν λόγο σου». Τώρα ἀπόλυσε τον γιατί ἦρθε ὁ καιρὸς τῆς συγχωρήσεως, ἦρθε ἡ λύτρωση τῶν αἰχμαλώτων, ἡ διαγραφή τῶν χρεῶν. Γεννήθηκε βασιλιάς, ὁ Ὅποιος ἐλευθερώνει τοὺς φυλακισμένους, ἀπαλλάσσει τοὺς δεμένους ἀπὸ τὰ δεσμά τους, ἀνακαλεῖ τοὺς νεκροὺς στὴ ζωὴ, ἐλαφρύνει τὸ φόρο τῆς γῆς. «Τώρα ἀπόλυσε τὸν δοῦλο σου, Κύριε». Πῶς ξέρεις ὅτι εἶναι ὁ Κύριος; Βλέπω τὸν Κύριο, λέγει, ντυμένον τῆ μορφῇ δούλου. Δεν θὰ φοροῦσε τῆ μορφῇ δούλου, ὄντας Κύριος, ἂν δὲν εἶχε σκεφθεῖ νὰ ντύσει τὸν δοῦλο με τῆ μορφῇ τοῦ Κυρίου. Δεν θὰ ἄλλαζε τῆ θέση του, οὔτε θὰ ταπεινωνόταν, ὄντας ψηλός, ἂν δὲν ἠθελε νὰ ἀνεβάσει τὸ ταπεινὸ ψηλά. Ἀλλὰ πῶς τὸν ἀπολύεις; «Σύμφωνα με τὸν λόγο σου, εἰρηνικά». Ἐφοῦ δηλαδὴ με τὸν λόγο σου δημιούργησες τὴν κτίση, ὅπωςδήποτε με τὸν λόγο σου ἐλευθερώνεις τὸν ἄρχοντα τῆς κτίσεως. «Μὲ εἰρήνη». Μὲ ποιὰ εἰρήνη; Τὴν εἰρήνη τοῦ σταυροῦ. Γιατί ἐκεῖνο τὸ μαχαίρι τοῦ τυράννου ἔκοψε τὸ κεφάλι, καί ἔδωσε εἰρήνη σ' ἐκείνους πού στρατεύθηκαν μαζί με τὸν Χριστό. «Γιατί εἶδαν τὰ μάτια μου τὴ σωτηρία σου πού ἐτοίμασες». Εἶδαν αὐτό πού πολλοὶ ἐπιθύμησαν νὰ δοῦν καί δὲν τὸ εἶδαν, Θεὸ με σάρκα, ἡλιο πού φωτίζει με συννεφιά. «Εἶδαν τὰ μάτια μου τὴ σωτηρία σου» δηλαδή, εἶδαν τὴ σάρκωσή σου, με τὴν ὁποία πραγματοποιήσες τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Γιατί δὲν εἶδα γυμνὴ θεότητα, ἐπειδὴ τὸν Θεό, ὅπως εἶναι στὴν οὐσία, κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δὲν μπορεῖ νὰ τὸν δεῖ. «Γιατί εἶδαν τὰ μάτια μου τὴ σωτηρία σου, πού ἐτοίμασες γιὰ ὅλους τοὺς λαούς, ἕνα φῶς πού θὰ εἶναι ἀποκάλυψη γιὰ

τούς ἔθνικούς, καὶ δόξα γιὰ τὸν λαό σου τὸν Ἰσραηλιτικὸν». Εἶναι κοινὰ καὶ ἀχώριστα τὰ ἀγαθὰ στοὺς Ἰουδαίους καὶ τούς ἔθνικούς. Ἄς μὴ ζηλεύει λοιπὸν ὁ Ἰουδαῖος, οὔτε νὰ στενοχωρεῖται ὁ Φαρισαῖος, οὔτε νὰ μπαίνει σὲ πειρασμὸ ὁ Γραμματέας. Νὰ μὴ φοβᾶται γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Ἡρώδης. Νὰ μὴ φοβᾶται γιὰ τὴν ἱερωσύνη τοῦ Ἄννας καὶ ὁ Καϊάφας. αὐτὸς πού ἦρθε δίνει σὲ ὅλους, καὶ ἀπὸ κανέναν δὲν παίρνει. Σκορπάει μὲ ἀφθονία, χαρίζει χωρὶς μέτρο.

«Ἀλλὰ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μητέρα του, ἀκούοντας αὐτὰ πού εἶπε ὁ Συμεὼν, ἀπόρησαν» πῶς ὁ Χριστὸς ἀνέχεται νὰ γίνεῖ υἱὸς ἀνθρώπου. Ἀπόρησε ἡ Μαρία, πῶς μιὰ κοιλιὰ γυναίκας χώρεσε τὸν Θεό. Πῶς ἡ δούλη γέννησε Ἐκεῖνον πού ἐλευθερώνει τὴν κτίση. «Καὶ εἶπε στὴ μητέρα τοῦ Ἰωσήφ αὐτὸς εἶναι προορισμένος γιὰ τὴν πτώση καὶ ἀνύψωση πολλῶν μεταξὺ τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ὡς σημεῖο γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ ὑπάρχει ἀντιλογία». Γιὰ τὴν πτώση ἐκείνων πού ἐπιμένουν στὴν ἀπιστία, καὶ γιὰ τὴν ἀνύψωση ἐκείνων πού ἀπὸ τὴν ἀπιστία θὰ ἔρθουν στὴν πίστη. Ὁ Χριστὸς ἦταν πέτρα προορισμένη γιὰ οἰκοδομή, ἀλλὰ σκόνταφταν ἐπάνω της ἐκεῖνοι πού περιπλανιόνταν, ἔχοντας τυφλὰ τὰ μάτια τους. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ καταλογίζεται σ' αὐτόν ἡ πτώση τῶν ἀμαρτωλῶν, ἀλλὰ ἡ ἀνάσταση. Γιατί, ἂν μόνο ἔπεφταν καὶ δὲν σηκώνονταν, δίκαια θὰ μπορούσες νὰ ὑποπτευθεῖς τὸν αἴτιο τῆς πίστεως. Ἐφόσον ὅμως ὅσοι ἀπὸ αὐτοὺς πέφτουν ἀπὸ ὀλιγωρία, σηκώνονται, ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ γίνεται ἡ πτώση ἐκείνων πού εἶναι κυριευμένοι ἀπὸ ραθυμία. Δὲν ἔπεσαν ὁ Ἰούδας μαζὶ καὶ ὁ Πέτρος; Ὁ πρῶτος ἐπειδὴ εἶπε, «Τί θέλετε νὰ μοῦ δώσετε, γιὰ νὰ σᾶς τὸν παραδώσω;» ἐνῶ ὁ ἄλλος λέγοντας, «θὰ θυσιάσω τὴ ζωὴ μου γιὰ σένα». Ἐπρεπε δηλαδὴ αὐτὸς νὰ ξέρει, ὅτι ἕνας θνητὸς δὲν θυσιάζει τὴ ζωὴ του γιὰ τὴν ἀθανασία. Καὶ ἄλλοῦ πάλι: «Ἐὰν χρειασθεῖ νὰ πεθάνω μαζὶ σου, δὲν θὰ σὲ ἀπαρνηθῶ». Ἐπρεπε νὰ πεῖ: Ἐὰν μὲ ἐνισχύσεις, δὲν θὰ σὲ ἀπαρνηθῶ. Ἐὰν μὲ ἀσφαλίσεις, ἐγὼ ὁ ἀδύναμος δὲν θὰ

φοβηθῶ τὸ ναυάγιο. Ἐὰν πάρεις μέρος στὸν πόλεμο, δὲν φοβᾶμαι τὸν θάνατο. Ἀλλὰ τὸ ἓνα ἦταν ἀμάρτημα τῆς γλώσσας, ἐνῶ τὸ ἄλλο τῆς καρδιάς. Γι' αὐτὸ ὁ Πέτρος πού ἔπεσε σηκώθηκε, καὶ ἔγινε ὁδηγὸς πολλῶν ἄλλων πού ἔπεσαν. Ἐνῶ ὁ ἄλλος, ἀφοῦ ὁδηγήθηκε ἀπὸ τὸ βάθος στὸ βόθρο, ἔρριξε τὰ ἀργύρια, καὶ παίρνοντας σχοινί, κρεμάσθηκε.

Ὁ σταυρὸς εἶναι σημεῖο ἀντιλεγόμενο. Πράγματι ὅταν οἱ Ἰουδαῖοι τὸν σταύρωναν ὁ ἥλιος κρυβόταν, ἡ συναγωγή συκοφαντοῦσε, καὶ ἡ γῆ σαλευόταν. Ὁ λαὸς φώναζε, «Σταύρωσέ τον», ἀλλὰ οἱ πέτρες, μὴ ὑποφέροντας τὸ μέγεθος τῆς βλασφημίας, σχίζονταν. Οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς ἔλεγαν, «Θυμηθήκαμε, ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος ὅταν ζοῦσε εἶπε: Μετὰ ἀπὸ τρεῖς μέρες ἀνασταίνομαι», ἐνῶ ὁ ἐκατόνταρχος φώναζε: «Πραγματικὰ ἦταν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ αὐτός». Ἀλλὰ καὶ μέχρι τώρα τὸ κήρυγμα τοῦ σταυροῦ εἶναι γιὰ τοὺς Ἰουδαίους σκάνδαλο, καὶ γιὰ τοὺς ἐθνικοὺς μωρία, ἐνῶ γιὰ μᾶς τοὺς καλεσμένους τοῦ Χριστοῦ, εἶναι δύναμη τοῦ Θεοῦ καὶ σοφία τοῦ Θεοῦ. «Καὶ τῆ δική σου τὴν ψυχὴ θὰ τὴν διαπεράσει ρομφαία, γιὰ νὰ ἀποκαλυφθοῦν οἱ διαλογισμοὶ πολλῶν». Ρομφαία ὀνομάζεται ἡ διχόνοια, ἐπειδὴ, ὅπως ἡ ρομφαία σχίζα καὶ κομματιάζει τὰ σώματα, ἔτσι καὶ ἡ διχόνοια τὶς ψυχὲς μὲ τὴν ἀμφιβολία. Γιατί, ἂν καὶ ἦταν παρθένος, ὅμως ἦταν γυναίκα. Ἄν καὶ ἦταν Θεοτόκος, ἦταν ὅμως ἀπὸ τὸ δικό μας φύραμα. Ρομφαία λοιπὸν διατρυποῦσε τὴν ψυχὴ της, γιὰ νὰ ἀποκαλυφθοῦν οἱ σκέψεις πολλῶν καρδιῶν, οἱ διαφορὲς γιὰ τὸν Χριστὸ κατὰ τὸν καιρὸ τοῦ πάθους, πού δὲν δέχονταν αὐτὸν ἄλλοτε ὡς προφήτη καὶ ἄλλοτε ὡς λυτρωτὴ τοῦ Ἰσραήλ, δοκιμάζοντας μεγάλη ἀμφιβολία γι' αὐτά, ἐξαιτίας τοῦ σάλου ἀπὸ τὸ πάθος, ὥστε οἱ γύρω ἀπὸ τὸν Κλεώπα μαθητὲς νὰ λένε ἀκόμα καὶ στὸν ἴδιο τὸν Χριστό: «Σὺ ὁ ἴδιος κατοικεῖς στὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ δὲν ξέρεις αὐτὰ πού ἔγιναν τὶς μέρες αὐτές;». Καὶ ὅταν ρωτήθηκαν, ποιά; Ἀπάντησαν: «Τὰ σχετικὰ μὲ τὸν Ἰησοῦ τὸν

Ναζωραῖο, ὁ Ὅποιος ἦταν προφήτης» καὶ τὰ λοιπά. Τὸν θεωροῦσαν λοιπὸν ὡς προφήτη καὶ λυτρωτὴ τοῦ Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἐξαιτίας τοῦ πάθους κινδύνευαν νὰ ἀμφισβητήσουν καὶ αὐτὴν ἀκόμα τὴν ἀντίληψη, ὅτι εἶναι λυτρωτὴς τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ αὐτὸ δὲν γινόταν ἄδικα, ἀλλὰ γιὰ νὰ δείξει, ὅτι «τὸ μωρὸ τοῦ Θεοῦ εἶναι πιὸ σοφὸ ἀπὸ τὴ σοφία τῶν ἀνθρώπων». Γιατί μὲ τὸ πάθος τοῦ σταυροῦ ὅλοι κοσκινίσθηκαν καὶ συνταράχθηκαν, ὄχι μόνο οἱ ἀπλοὶ μαθητές του, ἀλλ' ἀκόμη καὶ οἱ ἐκλεκτοί, καὶ ἡ μητέρα του. Αὐτὸ στήριξε ὅλη τὴν οἰκουμένη, μὲ τὴ δύναμη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας, μέσω τοῦ Ὁποίου καὶ μαζί μὲ τὸν Ὅποιο ἡ δόξα ἀνήκει στὸν Πατέρα, μαζί μὲ τὸ ἅγιο Πνεῦμα, τώρα καὶ πάντοτε καὶ σ' ὅλους τοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων.

Ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις "Γρηγόριος Παλαμᾶς"

Πηγή: Ἱερά Μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου Καρέα

Επιμέλεια: π. Στέφανος Κωστόπουλος

(Καθεδρικός Ἱερός Ναός Ἁγίας Τριάδος Βύρωνος)